

Posudek vedoucího disertační práce

předložené na Matematicko-fyzikální fakultě
Univerzity Karlovy v Praze

Autor/ka: RNDr. Marek Bugár
Název práce: Dynamika strukturních defektů v polovodičích CdTe.
Studijní program a obor: Kvantová optika a optoelektronika
Rok odevzdání: 2011

Jméno a tituly vedoucího práce: Doc. Ing. Eduard Belas, CSc.
Pracoviště: Fyzikální ústav MFF UK
Kontaktní e-mail: belas@karlov.mff.cuni.cz

Odborná úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Věcné chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Výsledky:

originální původní i převzaté netriviální kompilace citované z literatury opsané

Rozsah práce:

veliký standardní dostatečný nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky:

Posuzovaná disertační práce byla vypracována v oddělení polovodičů a polovodičové optoelektroniky Fyzikálního ústavu MFF UK v rámci dlouhodobého výzkumu II-VI sloučenin na bázi teluridu kadmnatého. Cílem práce byl výzkum vlivu žíhání na strukturní, elektrické a optické vlastnosti

epitaxních podložek na bázi CdZnTe a detektorů rentgenového a gama záření na bázi CdTe a CdZnTe. Práce je členěna do srozumitelných celků a její formální úroveň je velmi dobrá. V první kapitole jsou popsány mechanické, elektrické a optické vlastnosti zkoumaného materiálu, způsob jeho přípravy a způsob vzniku dominantních defektů. V druhé kapitole jsou popsány experimentální charakterizační postupy a metody použité v disertační práci. V třetí a čtvrté kapitole jsou prezentovány výsledky zkoumání strukturních mikrodefektů – inkluzí v CdTe a CdZnTe a žíhacích podmínek, při kterých dochází k jejich odstranění. V poslední kapitole je uvedeno shrnutí všech výsledků a nástin možného pokračování tohoto výzkumu.

V případě detektorového materiálu byl kladen důraz na výzkum žíhacích podmínek vedoucích nejenom k odstranění strukturních defektů, ale také k zachování vysokoodporového stavu materiálu. Pro nalezení optimálních podmínek žíhání byla rozvinuta unikátní metodika přímého měření transportních vlastností CdTe při vysokých teplotách v uzavřené měřící cele za přítomnosti par kadmia nebo teluru.

V případě podložek CdZnTe se žíhací experimenty zaměřily také na nalezení temperančních podmínek zvyšujících jejich infračervenou propustnost. Tyto experimenty jsou podrobně popsány v páté kapitole.

Hlavním přínosem předložené disertační práce je nalezení optimálního způsobu žíhání monokrystalů pro oba typy materiálů vedoucího k odstranění většiny inkluzí. V případě podložek CdZnTe bylo zároveň prezentováno zvýšení infračervené propustnosti dosahující teoretického maxima. V případě detektorů byl prezentován unikátní technologický postup spočívající ve dvoustupňovém žíhání materiálu nejdříve v parách kadmia a poté v parách teluru, který vede k odstranění většiny inkluzí a zároveň k zachování vysokého odporu detektorů.

Předložená práce svými výsledky, rozsahem a způsobem zpracování vyhovuje požadavkům kladeným na disertační práci. Doktorand prokázal při řešení uvedené problematiky velmi dobré znalosti z fyziky pevných látek, schopnost aplikovat teoretické znalosti při experimentu, který samostatně rozvíjel a vyhodnocoval.

Proto předloženou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 22.7.2011

.....
podpis vedoucího práce